

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Michał Ignacy
Nazwisko: Jarosz
Miejsce urodzenia: Grünburg
Data urodzenia: 07-10-1914
Kraj urodzenia: Austria
Imię ojca: Michał
Imię matki: Marcela
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta sprawy karnej przeciwko Michałowi Jaroszowi, oskarżonemu o to, że w latach 1946-1949 we Wrocławiu był członkiem konspiracyjnych struktur Zrzeszenia "Wolność i Niezawisłość", udostępniał swoje mieszkanie jako miejsce zebrani organizacyjnych i brał udział w kolportażu nielegalnych wydawnictw, tj. o przestępstwa z Art. 86 § 1 i 2 KKWP. Michał Jarosz został aresztowany 05.05.1949. W toku śledztwa ustalono, że podczas okupacji był on członkiem AK na terenie Tustogłów, pełniąc tam funkcję dowódcy drużyny. „Po wyzwoleniu (...) wyjechał jako repatriant do Wrocławia i nie przestając swej przestępczej działalności w lutym 1946 ponownie nawiązał kontakt z komendantem okręgu tarnopolskiego nielegalnej organizacji WiN >Ordonem< i oddał temu ostatniemu swoje mieszkanie we Wrocławiu przy ul. Ruskiej 10 na zorganizowanie odprawy organizacyjnej". Na odprawie tej miały zostać wydane „instrukcje dotyczące dalszej akcji przeciwko Rządowi Polskiemu i Ustrojowi Państwa Polskiego". Według śledztwa „do oskarżonego Jarosza latem 1946 przynosiła kilkakrotnie nielegalną prasę >Wolność i Niezawisłość< łączniczka komendanta >Orдона<, którą następnie zabierał komendant plutonu z rejonu >Litwa< Bukaluk". Michał Jarosz nie ujawnił się „ze swej dotychczasowej działalności" w okresie amnestyjnym. Utrzymywał także „w Opolu łuzny kontakt z członkiem nielegalnej organizacji WiN Nieszankowskim Marianem ps. >Junosza<". W akcie oskarżenia z 18.06.1949 podano, że „w okresie od lutego 1946 do chwili zatrzymania 05.05.1949 na terenie Wrocławia był członkiem nielegalnej organizacji WiN zamierzającej do usunięcia przemocą ustanowione organa władzy zwierzchniej Narodu oraz zmianę Demokratycznego Ustroju Państwa Polskiego" oraz utrzymywał kontakty z komendantem okręgu tarnopolskiego „Ordonem", z Szynalskim Zygfrydem ps. >Tryk - Kulas<, Lipą Mieczysławem ps. >Wichura<, Muszyńskim Stanisławem ps. >Vickres< i innymi członkami organizacji WiN". Wobec Michała Jarosza zastosowano środek zapobiegawczy - areszt tymczasowy, osadzając go 06.05.1949 w więzieniu karno-śledczym Nr 2 we Wrocławiu. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego we Wrocławiu z 30.06.1949 skazany został na 6 lat więzienia. Najwyższy Sąd Wojskowy nie uznał skargi rewizyjnej z 06.07.1949 i utrzymał wydany wyrok w mocy. 30.01.1950 żona Michała Jarosza wystosował prośbę do Prezydenta RP o zastosowanie prawa łaski w stosunku do jej męża, sprawa została pozostawiona bez biegu. Według opinii zarządu więzienia w Rawiczu Michał Jarosz ze względu na wysoki poziom intelektualny „nie jest to przestępca przypadkowy, lecz w kolizję z prawem wszedł z nienawiści do władzy ludowej". Zwolniony z więzienia został na mocy amnestii w maju 1952.

IPN Wr 21/3523 (Sr. 558/49, Pr. II 473/49).

Akta sprawy karnej przeciwko Michałowi Jaroszowi, oskarżonemu o to, że w 1946 r. we Wrocławiu był członkiem struktur Zrzeszenia "Wolność i Niezawisłość", tj. o przestępstwo z Art. 86 § 1 i 2 KKWP. Michał Jarosz został wyrokiem Wojkowego Sądu Rejonowego we Wrocławiu z 30.06.1949 skazany na karę 6 lat więzienia. Na mocy ustawy o amnestii z 22.02.1947 orzeczona kara została złagodzona o połowę, tj. do 3 lat więzienia. 06.05.1952 Michał Jarosz opuścił więzienie w Potulicach po odbyciu całości kary. 04.08.1966 Sąd Wojewódzki we Wrocławiu, na wniosek Michała Jarosza, zarządził zatarcie skazania, uzasadniając je tym, że „kara spełniła swoje zadanie i skazany wrócił na drogę uczciwego człowieka pracy i Obywatela Polski Ludowej”. 03.06.1967 Sąd Najwyższy w Warszawie, na wniosek obrońcy Michała Jarosza, postanowił o wznowieniu postępowania oraz uchyleniu powyższego orzeczenia i przekazał sprawę Sądowi Wojewódzkiemu we Wrocławiu. Obrońca powołał się „w szczególności na to, że komendant Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich b. AK, płk Jan Władyka, skazany w swoim czasie z art. 86 § 1 i 2 K.K.W.P, któremu Michał Jarosz będąc członkiem AK na tamtejszym terenie podlegał - został uniewinniony wskutek wznowienia postępowania”. „Sąd Najwyższy stwierdził, że w świetle szeregu orzeczeń sądowych zapadłych w podobnych sprawach po 1956 działalność repatriowanych członków Okręgu i Obszaru Lwowskiego b. AK nie była skierowana na obalenie przemocą ustroju Państwa Polskiego”. Obrońca Tadeusz Chronowski w uzasadnieniu wniosku podał także, że Michał Jarosz „w okresie okupacji hitlerowskiej był członkiem ruchu oporu Armii Krajowej z funkcją Dowódcy Drużyny na terenie Tłustogłowy, pod ps. >Zborowski< i >Orzek< podlegający Inspektoratowi Złoczów. (...) Wnioskodawca zaprzecza by należał do organizacji nielegalnej WiN w czasokresie przypisywanym mu w wyroku od lutego do jesieni 1946 na terenie Wrocławia i powołuje się na to, że były wobec niego stosowane w okresie śledztwa niedozwolone środki przymusowe, które zmuszały go do podpisywania protokołów przesłuchań, a w pierwszym względzie powołuje się na to, że przesłuchany 05.05.1949 po aresztowaniu do winy się nie przyznawał”. 29.08.1967 Sąd Wojewódzki we Wrocławiu uniewinnił Michała Jarosza od przypisywanego mu wyrokiem z 30.06.1949 przestępstwa.

IPN Wr 23/322 (IV K 102/67).

Akta sprawy z wniosku Michała Jarosza, domagającego się odszkodowania za skazanie w 1949 roku przez WSR we Wrocławiu na sześć lat więzienia i trzyletni pobyt w zakładach karnych. Obrońca Michała Jarosza, Tadeusz Chronowski, „wobec wykazania, że skazanie było niesłuszne”, 21.10.1967 złożył wniosek o przyznanie wynagrodzenia Michałowi Jaroszowi „tytułem odszkodowania za szkody i straty materialne i krzywdę moralną”. We wniosku ujęte zostały straty materialne, spowodowane utratą zarobków, przepadkiem mienia, kosztami utrzymania domu, kosztami procesowymi, a także kosztami leczenia. Po wyjściu z więzienia, „ze względu na stosowanie wobec wnioskodawcy niedozwolonych środków przymusu (...) wycierńczony i jako skazany za zbrodnię stanu nie mógł on uzyskać pracy”. Obrońca we wniosku wskazał także na stosowanie wobec Michała Jarosza „niedozwolonych metod śledztwa, przez bicie po twarzy i całym ciele, trzymanie w kantówce, siadanie na tzw. >palu Andersa<, które to metody były stosowane wobec AKowców okręgu lwowskiego” oraz „niesłuszne skazanie i odbycie kary, zadawanie wnioskodawcy cielesnych cierpień, znieważanie słowami wulgarnymi z wytknięciem miana zdrajcy stanu”, za co domagał się zadośćuczynienia za krzywdę moralną. 12.06.1968 Sąd Wojewódzki we Wrocławiu przyznał Michałowi Jaroszowi odszkodowanie za „niesłuszne skazanie oraz wykonanie kary”.

IPN Wr 24/131 (IV KOW 126/67).

Akta śledztwa w sprawie przynależności do nielegalnej organizacji WiN prowadzonego przeciwko Michałowi Jaroszowi. Został on aresztowany 06.05.1949 za „działalność w nielegalnej organizacji WiN, która dążyła do obalenia przemocą obecnego ustroju Państwa Demokracji Ludowej w Polsce”. Aresztowania dokonano na podstawie materiałów śledczych i rozpracowania Wydziału III WUBP we Wrocławiu, które stwierdzało, że „Jarosz Michał w okresie okupacji należał do organizacji AK na terenie Tustogłowy woj. tarnopolskiego, używając ps. >Zborowski< (oraz >Orzeł<) i pełnił funkcję dowódcy placówki. Do organizacji został zwerbowany przez Nieszankowskiego Mariana ps. >Junosza< (...). Jarosz Michał po przyjeździe ze wschodu do Bydgoszczy zostaje skierowany do pracy w Dyrekcji PKP we Wrocławiu i obejmuje stanowisko likwidatora, następnie nawiązuje kontakt z komendantem okręgu tarnopolskiego Żeglin Bronisławem ps. >Ordon< jak również innymi członkami organizacji WiN, oddaje im swoje mieszkanie przy ul. Ruskiej nr 10 na mieszkanie konspiracyjne dla kontaktowania się członków tejże organizacji. Przyjmuje pocztę organizacyjną, którą z kolei przekazuje łączniczkom, jak również i prasę nielegalną pt. >Strażnica Kresowa<, kontaktuje się z członkami organizacji WiN w miejscu pracy, Jarosz Michał w okresie amnestyjnym ze swojej działalności nie ujawnił się, tkwiąc dalej w konspiracji”. Akta zawierają także materiały dotyczące opracowania Michała Jarosza jako „kandydata na werbunek” przez Wydział III WUBP we Wrocławiu. 20.04.1949 funkcjonariusz Sekcji II Wydziału III WUBP we Wrocławiu opracował „plan werbunku” Michała Jarosza – „ponieważ u Michała Jarosza był punkt komendanta okręgu tarnopolskiego >Ordona< na komendantów poszczególnych rejonów”. Celem werbunku miało być „dojście do Ordona” oraz „wyjaśnienia szeregu momentów dotychczas nierozpracowanych”. Plan zakładał, że jeśli „kandydat ujawni swoją działalność, przyznając się do wszystkiego, okaże skruczę i poda dalszych członków WiN oraz jeżeli będziemy mieli możliwość ujęcia ich, zostanie zawerbowany. Natomiast jeśli ustosunkuje się do śledztwa negatywnie zostanie uzyskana sankcja od Prokuratora i sprawę skierujemy do sądu”. Do werbunku nie doszło, 06.05.1949 Michał Jarosz został „zdjęty tajnie” w związku z tym, że „nie chciał przyznać się do zarzucanych mu czynów (...) jest źle ustosunkowany do obecnej rzeczywistości jak również do prowadzonego śledztwa p-ko niemu, gdzie na pytania odpowiada nie jasno”. Po aresztowaniu 06.05.1949 i przeprowadzonym śledztwie Michał Jarosz został skazany na 6 lat więzienia wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego we Wrocławiu.

IPN Wr 038/953 (3404/III, 5299/II).

Michał Jarosz dobywał karę od 06.05.194 w więzieniu we Wrocławiu. Następnie 19.02.1950 został przeniesiony do więzienia w Rawiczu. 04.07.1950 został przeniesiony do więzienia w Potulicach.

Księga główna więźniów karnych IPN Po 3/36 (19/163), Skorowidze więźniów Więzienia w Rawiczu: IPN Po 3/42, IPN Po 3/43, IPN Po 3/45, IPN Po 3/96.

Akta w sprawie o odszkodowanie. 20.11.1992 Sąd Wojewódzki we Wrocławiu zasądził na rzecz Michała Jarosza odszkodowanie tytułem zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie.

IPN Wr 401/2384 (III Ko 54/92).

Akta osobowe więźniów. Michał Jarosz został skierowany do szpitala z Więzienia Karnego w Potulicach 04.10.1951, wypisany dnia 07.11.1951.

IPN By 49/1767 (8/813, 690/51, 583/51).

Michał Jarosz, aresztowany 05.05.1949 przez WUBP we Wrocławiu, został skazany 30.06.1949 przez Wojskowy Sąd Rejonowy we Wrocławiu z art. 86 § 1 i 2 na 6 lat więzienia. Na mocy amnestii wyrok złagodzone do 3 lat więzienia. Skazany został za to, że w czasie okupacji był członkiem AK okręgu tarnopolskiego, a od 1946 roku członkiem nielegalnej organizacji WiN na terenie Wrocławia. Karę odbywał od 06.05.1949 do 06.05.1952. Materiały o nr 3404/I przejejestrowano na 3404/III i złożono w Wydziale „C” KWMO we Wrocławiu. Według zapisów w kartotece ogólnoinformacyjnej WUSW we Wrocławiu był „kandydatem na werbunek” opracowywanym 20.04.1949 przez Wydział III WUBP we Wrocławiu. Werbunek nie doszedł do skutku, a materiały złożono do archiwum 20.03.1950 do nr 15924/I. Następnie materiały archiwalne nr 15934/I dołączono do nr 5299/II, które włączono do nr 3404/III. Według zapisów na karcie ewidencyjnej poborowych WKU Dolnego Śląska Michał Jarosz pełnił służbę wojskową od 1936 roku. W 1939 roku brał udział w kampanii wrześniowej.

Kartoteka ogólnoinformacyjna WUSW we Wrocławiu; Kartotek zagadnieniowa KWMO we Wrocławiu; Kartoteka ewidencyjna poborowych WKU Dolnego Śląska; Dziennik archiwalny akt działu I WUSW we Wrocławiu; Dziennik archiwalny akt działu II WUSW we Wrocławiu; Dziennik archiwalny akt działu III WUSW we Wrocławiu; Repertorium WSR we Wrocławiu za rok 1949; Kartoteka ogólnoinformacyjna MSW; Kartoteka skazanych CZWMS w Warszawie;